

Oświadczenie dla prasy

25 lat polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie | Stolica Kultury 2016 | Książka w ramach projektu | „Wrocław i Berlin. Historia wzajemnych oddziaływań” od maja w niemieckich księgarniach

Berlin, 29 kwietnia 2016. Rok Europejskiej Stolicy Kultury 2016 to dla Kulturprojekte Berlin okazją, by we współpracy z wydawnictwem be.bra wydać książkę „Wrocław i Berlin. Historia wzajemnych oddziaływań”. Książka ta ma jeszcze bardziej zbliżyć do siebie te dwa miasta. Pod redakcją polsko-niemieckiego tandemu – Mateusza Hartwicha i Uwego Rady – ponad 20 polskich i niemieckich autorów opisuje złożone dzieje Wrocławia i Berlina, ich cechy wspólne, konflikty i utopijne wyobrażenia. Rezultatem jest podwójna historia miast w transgranicznym regionie w sercu Europy.

Kulturprojekte Berlin jako instytucja pożytku publicznego skupia się głównie na inicjatywach, które promują i popularyzują kulturę, tworząc w jej obszarze sieci współpracy. Są to zarówno szeroko zakrojone projekty miejskie czy też lata tematyczne, jak i miejskie jubileusze oraz projekty wykraczające poza granice krajów związkowych. „Nasz projekt książkowy poświęcony wielowątkowej historii wzajemnych oddziaływań Berlina i Wrocławia jest pod względem tematycznym publikacją pionierską. W ten sposób chcielibyśmy wnieść trwały wkład w obchody 25-letniego jubileuszu polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie oraz w szczególną relację łączącą Berlin i Wrocław podczas obchodów Europejskiej Stolicy Kultury 2016”, mówi **Moritz van Dülmen**, prezes Kulturprojekte Berlin GmbH.

Redaktorzy **Mateusz Hartwich** i **Uwe Rada** są przekonani, że książka ta stanowi nowe i częściowo też zaskakujące spojrzenie na związki obydwu miast. „Oprócz wielu aspektów historycznych, w świetle których zrodził się pomysł opisanie historii wzajemnych oddziaływań, zdumiała nas różnorodność osobistych powiązań”, mówią redaktorzy. Dotyczy to między innymi wschodniobrzeźnińskich grup opozycyjnych, które w latach osiemdziesiątych inspirowały się działalnością wrocławskiej opozycji antykomunistycznej, czy też spuścizny architektów lat dwudziestych i trzydziestych jak Hans Poelzig, Erich Mendelsohn czy Max Berg. Niektórzy niemieccy przedstawiciele przedwojennego modernizmu, którzy działali w obydwu miastach, są teraz bardziej znani we Wrocławiu niż w Berlinie. „Dzisiaj Wrocław znów zdaje się być bliżej Berlina niż Warszawy”, zauważają Hartwich i Rada. Na mapie to wprawdzie tylko kilka kilometrów różnicy, ale znaczenie symboliczne jest ogromne, dzieje wzajemnych oddziaływań Wrocławia i Warszawy nie są bowiem aż tak intensywne i złożone.

Ale ile wiemy w Berlinie o Wrocławiu? I ile wiedzą wrocławianie o Berlinie? Co warto wiedzieć? Czy obydwa miasta rzeczywiście zapisują wspólne karty historii? Podczas gdy Wrocław prezentuje się w tym roku jako tolerancyjne i otwarte na świat miasto kultury, jako miasto, które wciąż na nowo odkrywa swoją europejską tożsamość, pewną rolę odgrywa w tym również Berlin. Liczne wydarzenia w ramach obchodów Stolicy Kultury odbywają się w obydwu miastach, niemiecka stolica ponownie łączy z dolnośląską metropolią Pociąg Kultury, a interaktywna instalacja LUNETTA umożliwia spojrzenie na drugie miasto w czasie rzeczywistym.

Dr Volker Hassemer, prezes zarządu fundacji Zukunft Berlin i jeden z autorów książki nie kryje entuzjazmu za każdym razem, gdy mówi o Wrocławiu. „Wrocław – wspaniałe miasto w sercu Europy,

naznaczone historią, ale też wyróżniające się energią i żywotnością – jest nadal, 25 lat po zniknięciu żelaznej kurtyny, nieoszlifowanym klejnotem Europy. Rola tego miasta w Europie, możliwości jego siły oddziaływania wciąż jeszcze bywają za mało dostrzegane i doceniane.” To właśnie skłoniło Fundację Zukunft Berlin, by wraz z Miastem Wrocław stworzyć specjalny program dla Stolicy Kultury. „W ten sposób pragniemy przypomnieć mieszkańcom obu miast o ich obiecującym i pasjonującym sąsiedztwie”, mówi Hassemer.

Książka „Wrocław i Berlin. Historia wzajemnych oddziaływań“ opowiada historię potrójną. To regionalna historia dwóch miast, które były ściśle ze sobą połączone i teraz do tych więzi nawiązują. To zarazem dzieje powojennego dialogu polsko-niemieckiego, któremu początek dało pojednawcze orędzie polskich biskupów w 1965 roku. I wreszcie – historia europejska, która obecnie musi stawiać czoła ostrej fali renacjonalizacji w polityce i pamięci, po raz kolejny odnajdując na nowo swoje oblicze.

Autorzy

Mateusz Hartwich/Uwe Rada Powinowactwo z wyboru | **Wolfgang Thierse** Breslau. Miasto, w którym przyszedłem na świat | **Artur Becker** Wrocław i Berlin. Zbliżenia | **Magdalena Parys** Trudno. Jadę do Wrocławia | **Krzysztof Ruchniewicz** Podwójna historia miasta | **Irina Modrow** Korzyści Wrocławia z uniwersytetu berlińskiego | **Beate Störkuhl** Modernizm wrocławski | **Mateusz Hartwich** Nowy początek. Wymiana ludności po 1945 | **Agata Gabiś** Rekonstrukcje. Odbudowa po wojnie | **Robert Żurek** List biskupów z 1965 roku | **Andrzej Dębski** Berlin, Wrocław i film | **Roswitha Schieb** Śląskie ślady nad Sprewą | **Jerzy Kichler** Odzyskana historia Żydów | **Lisa Höhenleitner** Niecodzienna historia domu Oppenheimów | **Vasco Kretschmann** Wrocławskie Muzeum Miejskie w dawnym pruskim Pałacu Królewskim | **Wolfgang Templin** Wrocław inspiruje opozycję w NRD | **Katarzyna Roj** W przyszłość – z przełością | **Katarzyna Wielga-Skolimowska/Jacek Skolimowski** Więcej wytrwałości! | **Uwe Rada** Przestrzeń dla pionierów. Wrocław-Nadodrże i Berlin-Kreuzberg | **Bogdan Twardochleb** Partnerstwo Odry. Nie traćmy animuszu | **Volker Hassemer**: Ile może Europejska Stolica Kultury? | **Krzysztof Czyżewski**: Wrocławskie Laboratorium Kultury | **Ann-Christine Jansson**, Berlin: Mój Wrocław | **Alicja Kielan**, Wrocław: Mój Berlin. | **Małgorzata Słabicka** (tłumaczenie)

- Publikacja Kulturprojekte Berlin GmbH oraz be.bra verlag GmbH, red. Mateusz Hartwich i Uwe Rada, w ramach projektu *Wrocław–Berlin 2016. Europejskie Sąsiedztwo*.
- 184 stron, 56 ilustracji, miękka oprawa
- 16,- euro
- dostępna od maja w niemieckich księgarniach
- polsko-niemieckie wydanie specjalne - w sklepie internetowym ESK na stronie www.wroclaw2016.pl

Promocja książki:

We wtorek, **17 maja 2016**, o godz. 19.00 redaktorzy i autorzy zaprezentują książkę w Sali Kolumnowej Czerwonego Ratusza w Berlinie (Rathausstraße, 10178 Berlin). Słowo powitalne wygłosi sekretarz stanu, Helga Dunger-Löper, pełnomocnik do spraw europejskich przy Kancelarii Senatu Berlińskiego. Wstęp wolny.

Kontakt dla prasy:

Kulturprojekte Berlin GmbH, dział komunikacji *Wrocław-Berlin 2016. Europejskie Sąsiedztwo*.
Susanne Kumar-Sinner, Klosterstr. 68, 10179 Berlin, Tel: +49 (0)30 247 49-849,
s.kumar@kulturprojekte-berlin.de, www.breslau.berlin

Wrocław jest – wraz z San Sebastian – Europejską Stolicą Kultury 2016. Wrocław i Berlin jako sąsiadujące ze sobą miasta europejskie znajdują się w tym roku w centrum licznych wydarzeń, na które zapraszają partnerzy ze świata kultury, polityki, gospodarki, nauki i sportu. Książka jest wkładem Kulturprojekte Berlin do inicjatywy „Wrocław-Berlin 2016. Europejskie Sąsiedztwo” Fundacji Zukunft Berlin oraz Miasta Wrocław. W 2016 roku obchodzimy 25-letni jubileusz polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie oraz partnerstwa miast pomiędzy Berlinem a Warszawą.